

İstanbul Üniversitesi
Fen Fakültesi
Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü

Astronomi Derneği

VII. ULUSAL ASTRONOMİ KONGRESİ

10 - 15 Eylül 1990

Editör

Prof. Dr. Kâmuran AVCIOĞLU

Silivri - İSTANBUL

1 9 9 1

Türkiye'de astronominin gelişmesi doğrutusunda çalışmayı yaşam tarzı edinmiş ve bu yönde ölümsüz eserler bırakmış çok sevgili hocamız ve meslektaşımız Sayın Prof. Dr. Kâmuran Avciođlu'nun aziz hatırasına.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is crucial for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent data collection practices and the use of advanced analytical techniques to derive meaningful insights from the data.

3. The third part of the document focuses on the role of technology in data management and analysis. It discusses how modern software solutions can streamline data collection, storage, and analysis processes, thereby improving efficiency and accuracy.

4. The fourth part of the document addresses the challenges associated with data management, such as data quality, security, and privacy. It provides strategies to mitigate these risks and ensure that the data remains reliable and secure throughout its lifecycle.

5. The fifth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It stresses the importance of a data-driven approach in decision-making and the need for continuous monitoring and improvement of data management practices.

İÇİNDEKİLER

<i>Toplantı Programı</i>	V
<i>VII.Ulusal Astronomi Toplantısına Katılanların Listesi</i>	XI
<i>Açılış Konuşmaları</i>	
<i>Prof.Dr.Kamuran Avcıoğlu</i>	XII
<i>Prof.Dr.Dilhan Eryurt</i>	XIII
<i>Prof.Dr.Gökmen Tektunalı</i>	XV
<i>Prof.Dr.Nüzhet Gökdoğan</i>	XVI
1- <i>Yıldızlarda Dönme ve Türbülans</i>	
<i>H. Kırbiyık</i>	1
2- <i>Yarı-Göreceli Yarı-Soysuz Elektron Gazı İçin</i> <i>Basıncın Hesaplanması</i>	
<i>M. Yıldız</i>	43
3- <i>Anakol Yıldızları İçin Kütle-Yarıçap ve</i> <i>Kütle-Parlaklık Bağınıtları</i>	
<i>G. Kahraman, O. Demircan</i>	51
4- <i>Spiral Galaksilerin Rotasyonel Özellikleri ve</i> <i>Hubble Tipleri</i>	
<i>G. Tektunalı, F. Tektunalı</i>	67
5- <i>Galaksiler ve Kozmoloji</i>	
<i>F. Tektunalı, G. Tektunalı</i>	79
6- <i>Friedmann Evrenlerinin Rotasyonel Pertürbasyonları</i>	
<i>C. Battal, İ. Yavuz, H. Baysal</i>	85
7- <i>Bir "COASTING" Uyuşuk Kozmolojide Quasar Evrimi</i>	
<i>E. Rıza, H. Mutuş, S. Erbil, K.G. Akdeniz</i>	91
8- <i>Çift Kabuk Yanmalı $5 M_{\odot}$ H-He Yıldızın Radyal</i> <i>Titreşimleri</i>	
<i>H. Kırbiyık</i>	101
9- <i>Yakın Çift Yıldızların Spektroskopik Verilerinin</i> <i>Değerlendirilmesi</i>	
<i>T. Özkan, A. Esendemir</i>	103
10- <i>VW Hydri' nin Optik ve Morötesi Gözlemleri</i>	
<i>T. Saygac</i>	121
11- <i>GK Per' in Morötesi Spektrumu</i>	
<i>H. Esenoğlu</i>	137
12- <i>UV Psc ve ER Vul Örtün Çift Yıldızlarının Bozulmuş</i> <i>Işık Eğrilerinin Analizi</i>	
<i>C. İbanoğlu, Z. Tunca, S. Evren, C. Akan, V. Keskin</i> ...	153

13-	RS CVn Yıldızlarında Görülen Yüzey Aktivitesinin Çeşitli Yıldız Parametreleriyle Olan İlişkisi S. Evren	173
14-	LS Delphini (HD199497) Yakın Çift Yıldızının Dönem Analizi S.Selam, O.Demircan, E. Derman	183
15-	00 Aquilae Değeri Çift Yıldızı O. Demircan	193
16-	Türkiye' de Ulusal Astronomi Çalışmaları 11 E. Derman	207
17-	Gamma Işınları Astrofizikinde Son Gelişmeler M.E. Özel	221
18-	Radyo Atarcaları Işınım Süreçleri R. Pekünlü	237
19-	2CG013: Aynı Enerjide Kozmik Işınlar Kaynağı mı ? M.E. Özel, J.F. Ormes, A. Akyüz	243
20-	Ariel 4 Uydusu Verileriyle Cusp Bölgesi Sınırlarının Saptanması G. Kandemir, Y. Tulunay	249
21-	OB Yıldızları Doğrultusundaki Kolon Yoğunlukları ile Kızarma Arasındaki İlişki H. Mentеше	261
22-	22. Güneş Leke Çevriminin Çıkış Kolunun İncelenmesi A. Ökten	273
23-	Güneş Leke Gruplarının Oluşumunda Coriolis Kuvvetinin Etkisi H. Gülseçen	281
24-	Fotometrik Gözlemler, İndirgenmesi ve Değerlendirilmesi N. Güdür	297
25-	BX Andromedae' nin Fotometrik Analizi Ö. Gülmen, N. Güdür, C. Sezer, B. Kılınc	319
26-	Reverse Algol Türü Yarı-Ayrık Örtün Çift GO CYGNI C. Sezer, N. Güdür, Ö. Gülmen	325
27-	DH Leo Dizgesinde Fotometrik Etkinlik Z. Aslan, E. Derman, A. Akalın	333
28-	Atmosferik Tutulma Gösteren Delta Sagittae Çift Yıldızı A. Akalın, S. Engin, O. Demircan, E. Derman	343
29-	V346 Aql., KR Cyg. ve FG Hya Çift Yıldızlarının Işık Ve Dönem Değişimleri Z. Müyesseroğlu, O. Demircan, E. Derman	351
30-	Galaksinin Çeşitli Parametrelerle İncelenmesi S. Karaall	367

31-	<i>M101 Yıldız Alanının Geliştirilmiş Dönüşüm Formülleri ile İncelenmesi</i> S. Güngör, S. Karaali	381
32-	<i>Praesepe Yıldız Alanının Geliştirilmiş Yöntemlerle İncelenmesi</i> Y. Karataş, S. Karaali	393
33-	<i>AH Virginis Değeri Çift Yıldızının Dönem Analizi</i> O. Demircan, E. Derman, A. Akalın	409
34-	<i>Değeri ve Değeriye Yakın Çift Yıldızlar</i> S. Selam, O. Demircan	419
35-	<i>A.Ü. Ahlatlıbel Rasathanesinde 1987-1990 Yılları Arasında Yapılan Fotometrik Gözlemlerin İstatistiği</i> G. Kahraman, E. Derman, O. Demircan	435
36-	<i>A.Ü. Gözlemevi İçin Standart sisteme Dönüşüm Katsayıları</i> Z. Müyesseroğlu, S. Selam	447
37-	<i>Çok Uzun Dönemli Bir RS CVn Yıldızın EK Eri</i> F. Özeren, O. Demircan, E. Derman	457
38-	<i>UX Arietis in Fotoelektrik Işıklı Ölçümü</i> F. Ekmekçi, C. Aydın, E. Derman	465
39-	<i>AH Leo Değeri Çift Yıldızının Işık ve Dönem Değişimleri</i> H. Dündar, E. Derman, O. Demircan	481

POSTERLER

40-	<i>Pratik Efemerist Hesapları</i> N. Al	491
41-	<i>Kromosferik ve Koronal Isıtma Mekanizmaları</i> M. Başal.....	493
42-	<i>Absorpsiyon Osilatör Şiddetlerinin Güneş Spektrumundan İtibaren Hesaplanması</i> Ç. Bolcal, D. Koçer, T. Güzel, T. Kocay, E. Akman...	495
43-	<i>Yıldızlarda Kütle Kaybı Hakkında</i> H. Çalışkan	497
44-	<i>A.Ü. Gözleminde Yapılan Çift Yıldızların Fotoelektrik Fotometrisi</i> E. Derman, O. Demircan, C. Aydın, N. Yılmaz, S. Engin, Z. Müyesseroğlu, S. Selam, F. Ekmekçi, A. Akalın, F. Özeren, G. Kahraman, H. Dündar, B. Gürol, B. Albayrak, V. Kalkan, N. Çağırıcı, N. Aslan	499

45- Küresel küme X-Işın Kaynağı X 1820 - 303' un Ginga Gözlemleri N. Ercan, B.J. Kellet, A.M. Cruise	501
46- Tycho Brahe' ye Kadar Kurulan Rasathaneler ile Bu Rasathanelerde Mevcut Bilim Atmosferi ve Ortaya Konan Bilim rnleri L. Göker	503
47- Elemental Abundance Analyses with DAO Spect- rograms-VIII.The Normal F Main Sequence Stars Theta Cygni and Iota Piscium D. Koçer, S.J.Adelman, . Bolcal, G. Hill	505
48- Kendini Oluřturan Evren Modeli (řiřkin Evren Teorisi) A. Topbaş	507
49- İstanbul niversite Gözlemevinde Yapılan Güneş Gözlemleri T. Özışık	509
50- Helyum Yanmalı Modellerde Nükleosentez ve Enerji retim Oranındaki Deđiřimler B. Uyanıker, H. Kırbyık	511

VII. Ulusal Astronomi Kongresi

**ALMAR BÜRO GEREÇLERİ
DIAGNO TIBBİ CİHAZLAR
HAS BOYA
MERKEZ SİGORTA
TUBİTAK**

Tarafından Desteklenmiştir.

VII. ULUSAL ASTRONOMİ TOPLANTISI

10 - 15 Eylül 1990

10 Eylül 1990 Pazartesi

08.00 Kayıt

10:00 Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Kamuran Avcıoğlu

i.Ü. Fen Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Dilhan Eryurt

Astronomi Derneği Başkanı

Prof. Dr. Gökmen Tektunalı

i.Ü. Astronomi ve Uzay
Bilimleri Bölümü Başkanı

Prof. Dr. Nüzhet Gökdoğan

i.Ü. Fen Fakültesi Astronomi
Ve Uzay Bilimleri Bölümü
Emekli Öğretim Üyesi

OTURUM I

Başkanı: Prof. Dr. Muammer Dizer

11:00 Yıldızlarda Dönme ve Türbülans (Ç. B)

H. Kırbiyık

12:00 Yarı-Göreceli Yarı-Soysuz Elektron Gazı İçin Basıncın
Hesaplanması

M. Yıldız , D. Eryurt

12:15 Anakol Yıldızları İçin Kütle-Yarıçap ve Kütle-Parlaklık
Bağıntıları

G. Kahraman , O. Demircan

12:30 ARA

OTURUM II

Başkanı: Prof. Dr. Kamuran Avcıoğlu

15:00 Spiral Galaksilerin Rotasyonel Özellikleri ve Hubble
Tipleri

G. Tektunalı , F. Tektunalı

- 15:20 *Galaksiler ve Kozmoloji*
F. Tektunalı , G. Tektunalı
- 15:40 *Friedmann Evrenlerinin Rotasyonel Pertürbasyonları*
C. Battal , İ. Yavuz
- 16:15 ÇAY
- 16:35 *Bir "COASTING" Uyuşuk Kozmolojide Quasar Evrimi*
E. Rıza , H. Mutuş, S. Erbil, K.G. Akdeniz
- 16:55 *Çift Kabuk Yanmalı $5 M_{\odot}$ H-He Yıldızın Radyal Titreşimleri*
H. Kırbıyık

11 Eylül 1990 Salı

OTURUK III

Başkan: Prof. Dr. Cemal Aydın

- 09:00 *Yakın Çift Yıldızların Spektroskopik Verilerinin Değerlendirilmesi (Ç.B)*
T. Özkan , A. Esendemir
- 10:00 *VW Hydri' nin Optik ve Morötesi Gözlemleri*
T. Saygac
- 10:20 *GK Per'in Morötesi Spektrumu*
H. Esenoğlu
- 10:35 ÇAY
- 10:55 *UV Psc ve ER Vul Örtün Çift Yıldızlarının Bozulmuş Işık Eğrilerinin Analizi*
C. İbanoğlu , Z. Tunca, S. Evren, C. Akan, V. Keskin
- 11:15 *RS CVn Yıldızlarında Görülen Yüzey Aktivitesinin Çeşit Yıldız Parametreleriyle Olan İlişkisi*
S. Evren

11:35 *LS Delphini (HD199497) Yakın Çift Yıldızının Dönem Analizi*

S.Selam , O.Demircan, E. Derman

11:55 *00 Aquilae Değen Çift Yıldızı*

O. Demircan

11:55 ARA

OTURUM IV

Başkan: Prof.Dr.Dilhan Eryurt

15:00 *Türkiye' de Astronomi Çalışmaları II*

E. Derman

15:20 *Astronomi Derneği Çalışmaları*

12 Eylül 1990 Çarşamba

OTURUM V

Başkan: Prof.Dr.Halil Kırbıyık

09:00 *Gamma Işınları Astrofizikinde Son Gelişmeler (Ç.B)*

M. Özel

09.40 *Radyo Atarcaları Işınım Süreçleri*

R. Pektünlü

10:00 *2CG013: Aynı Enerjide Kozmik Işınlar Kaynağı mı ?*

M.E. Özel, J.F. Ormes, A. Akyüz

10:10 *Ariel 4 Uydusu Verileriyle Cusp Bölgesi Sınırlarının Saptanması*

G. Kandemir , Y. Tulunay

10:30 ÇAY

10:45 *OB Yıldızları Doğruğusundaki Kolon Yoğunlukları İle Kızarma Arasındaki İlişki*

H. Mentese

11:00 22. Güneş Leke Çevriminin Çıkış Kolunun İncelenmesi
A. Ökten

11:20 Güneş Leke Gruplarının Oluşumunda Coriolis Kuvvetinin Etkisi
H. Gülseçen

13 Eylül 1990 Perşembe

OTURUM VI

Başkan: Prof. Dr. Zeki Aslan

09:00 Ulusal Gözlemevi Çalışmaları
Z. Aslan

10:00 Fotometrik Gözlemler, İndirgenmesi ve Değerlendirilmesi(Ç.B)
N. Güdür

11:15 BX Andromedae' nin Fotometrik Analizi
Ö. Gülmen, N. Güdür, C. Sezer, B. Kılınc

11:35 Reverse Algol Türü Yarı-Ayrık Örtün Çift GO CYGNI
C. Sezer, N. Güdür, Ö. Gülmen

11:55 DH Leo Dizgesinde Fotometrik Etkinlik
Z. Aslan, E. Derman, A. Akalın

12:15 Atmosferik Tutulma Gösteren Delta Sagittae Çift Yıldızı
A. Akalın, S. Engin, O. Demircan, E. Derman

12:35 V346 Aql., KR Cyg. ve FG Hya Çift Yıldızların Işık ve Dönem Değişimleri
Z. Mutyesseroğlu, O. Demircan, E. Derman

13:00 ARA

OTURUM VII

Başkanı: Prof. Dr. Cafer İbanoğlu

- 14:00 *Galaksinin Çeşitli Parametreler ile İncelenmesi*
S. Karaali
- 14:30 *M101 Yıldız Alanının Geliştirilmiş Dönüşüm Formülleri ile İncelenmesi*
S. Güngör , S. Karaali
- 14:55 *Præsepe Yıldız Alanının Geliştirilmiş Yöntemlerle İncelenmesi*
Y. Karataş , S. Karaali

14 Eylül 1990 Cuma

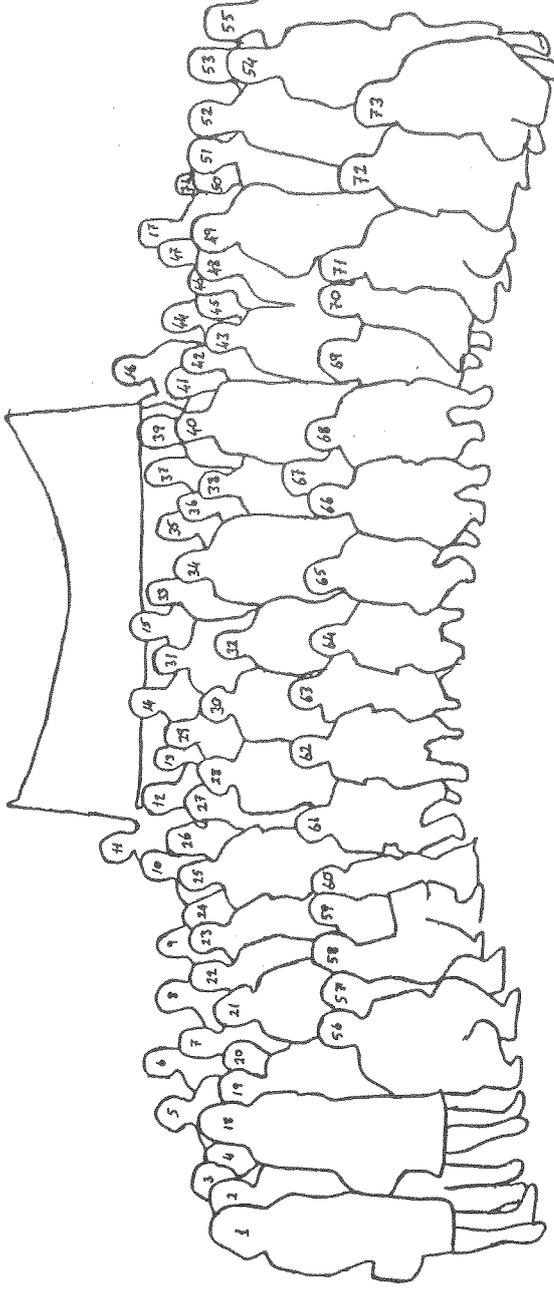
OTURUM VIII

Başkanı: Prof. Dr. M. E. Özel

- 09:00 *AH Virginis Değeri Çift Yıldızının Dönem Analizi*
O. Demircan , E. Derman, A. Akalın
- 09:20 *Değeri ve Değmeye Yakın Çift Yıldızlar*
S. Selam , O. Demircan
- 09:45 *A.Ü. Ahlatlıbel Rasathanesinde 1987-1990 Yılları Arasında Yapılan Fotometrik Gözlemlerin İstatistiği*
G. Kahraman , E. Derman, O. Demircan
- 10:00 *A.Ü. Gözlemevi İçin Standart sisteme Dönüşüm Katsayıları*
Z. Mıyesseroğlu , S. Selam
- 10:15 ÇAY
- 10:30 - 11:30 Poster Bildirilerinin tartışılması

- 11:30 *Çok Uzun Dönemli Bir RS CVn Yıldızı; EK Eri*
F. Özeren , O. Demircan, E. Derman
- 11:50 *UX Arietis in Fotoelektrik Işıklıçümü*
F. Ekmekçi , C. Aydın, E. Derman
- 12:10 *AM Leo Değen Çift Yıldızının Işık ve Dönem*
Değışimleri
H. Dündar , E. Derman, O. Demircan

1. Güngör	14. Pekünlü	27. Güzel	40. Göker	53. Sezer	66. Selam
2. Güler	15. Özgüç	28. Avcıoğlu	41. Civelek	54. Kara	67. Değirmenci
3. Akman	16. Saygaç	29. Aydın	42. Gülmen	55. Bn. Sezer	68. Keskin
4. Ataç	17. Okten	30. Eryurt	43. Kırbıyık	56. Çeçen	69. Çalıışkan
5. Özdemir	18. Erdoğan	31. Topaktaş	44. Kızıloğlu	57. Atalar	70. Tunca
6. Dündar	19. Yılmaz	32. Gökdoğan	45. Bn. Akan	58. Özeren	71. Koçer
7. Tektunalı	20. Özel	33. Tekman	46. Uyanıker	59. Özkan	72. Evren
8. Kahraman	21. Bölge	34. Dizer	47. Akan	60. Kandemir	73. Al
9. Akalın	22. Demircan	35. Düzgelen	48. Kılınç	61. Derman	74. Kara
10. Esenoğlu	23. Gölbaşı	36. Mentеше	49. Sözen	62. Esendemir	
11. Yıldız	24. Karahaliloğlu	37. Karaali	50. İskender	63. Yerli	
12. Bolcal	25. Aslan	38. Güdür	51. Erdem	64. Karataş	
13. Gülseçen	26. Koptay	39. İbanoglu	52. Çaycı	65. Kuçuk	

VII. Ulusal Astronomi Kongresi
10 - 15 Eylül 1990
İstanbul

KATILANLARIN LİSTESİ

Adnan ÖKTEN	İ.Ü.Fen Fakültesi
Ahmet İSKENDER	İNS.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Ahmet ERDEM	E.Ü.Fen Fakültesi
Alparslan TOPBAŞ	İ.Ü.Fen Fakültesi
Arzu BÖLGE	B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Ayten DÜNGELEN	B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Ayvur AKALIN	A.Ü.Fen Fakültesi
Bekir KILINÇ	E.Ü.Fen Fakültesi
Bülent UYANIKER	O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Cafer İBANÖZLÜ	E.Ü.Fen Fakültesi
Can M.AKAN	E.Ü.Fen Fakültesi
Can BATTAL	E.Ü.Fen Fakültesi
Cemal AYDIN	A.Ü.Fen Fakültesi
Cengiz SEZER	E.Ü.Fen Fakültesi
Çetin BOLCAL	İ.Ü.Fen Fakültesi
Dilhan ERYURT	O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Dursun KOÇER	İ.Ü.Fen Fakültesi
Emine RIZA	İ.Ü.Fen Fakültesi
Engin SÖZEN	B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Ethem İ.DERMAN	A.Ü.Fen Fakültesi
Fehmi EKMEKÇİ	A.Ü.Fen Fakültesi
Ferhat F.ÖZEREN	A.Ü.Fen Fakültesi
Fusun L.TEKTUNALI	İ.Ü.Fen Fakültesi
Gökmen H.TEKTUNALI	İ.Ü.Fen Fakültesi
Göksel KAHRAMAN	A.Ü.Fen Fakültesi
Gülçin KANDEMİR	İ.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Halil KIRBIYIK	O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Hasan H.ESENÖZLÜ	İ.Ü.Fen Fakültesi
Haşmet BÖLGE	B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Hulusi GÜLSEÇEN	İ.Ü.Fen Fakültesi
Hulya ÇALIŞKAN	İ.Ü.Fen Fakültesi
Hulya YEŞİLYAPRAK	B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Hüseyin DÜNDAR	A.Ü.Fen Fakültesi
Hüseyin MENTEŞE	İ.Ü.Fen Fakültesi
İbrahim KÜÇÜK	O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Kamuran AVCIOĞLU	İ.Ü.Fen Fakültesi
Latif TOPAKTAŞ	Riyad Üniversitesi
Levent ALTAŞ	B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Lütfi GÖKER	G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi
Mehmet E.ÖZEL	Ç.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Mevlana BAŞAL	İ.Ü.Fen Fakültesi
Muammer DİZER	B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Mutlu YILDIZ	O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Necdet GÜDÜR	E.Ü.Fen Fakültesi

Nilgün KIZILOĞLU ..... O.D.T.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi
Nuroi AL ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Nüzhet GÖKDOĞAN ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Orhan GÖLBAŞI ..... İNÖ.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Osman DEMİRCAN ..... A.Ü.Fen Fakültesi
Ömer L.DEĞİRMENCI ..... E.Ü.Fen Fakültesi
Ömür GÜLMEN ..... E.Ü.Fen Fakültesi
Renan E.PEKÜNLÜ..... E.Ü.Fen Fakültesi
Rikkat ÇİVELEK ..... O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Salih KARAALI ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Seda ERBİL ..... T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Selim SELAM ..... A.Ü.Fen Fakültesi
Sema GÜLER ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Serap GÜNGÖR ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Serdar EVREN ..... E.Ü.Fen Fakültesi
Seval D.KARAHALILOĞLU ..... E.Ü.Fen Fakültesi
Sinan K.YERLİ ..... O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Talat SAYGAÇ ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Tamer ATAÇ ..... B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Tansel AK ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Tekin TEKMAN ..... B.Ü.Kandilli Rasathanesi
Tuba KOKTAY ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Tuncay ÖZDEMİR ..... İNÖ.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Tuncay ÖZİŞİK ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Tulin GÜZEL ..... İ.Ü.Fen fakültesi
Türker M.ÖZKAN ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Ümit KIZILOĞLU ..... O.D.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Varol KESKİN ..... E.Ü.Fen Fakültesi
Yurdanur TULUNAY ..... İ.T.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Yüksel KARATAŞ ..... İ.Ü.Fen Fakültesi
Zekeriya MÜYESSEROĞLU ..... A.Ü.Fen Fakültesi
Zeki ASLAN ..... İNÖ.Ü.Fen Edebiyat Fakültesi
Zeynel TUNCA ..... E.Ü.Fen Fakültesi

Prof.Dr. Kamuran Avciođlu
İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanı

Değerli meslektaşlarım, değerli misafirler, sevgili öğrenciler,

VII. Ulusal Astronomi Kongresine hoşgeldiniz. İlk'i 1968 yılında O.D.T.Ü.'de Prof.Dr. Dilhan Eryurt tarafından düzenlenen Astronomi toplantıları, 10 yıllık bir bekleyiştikten sonra 1978 yılında Prof.Dr. Nüzhet Gökdoğan tarafından bu tesislerde yeniden başlatılmış ve muntazam olarak bugüne kadar süregelmiştir.

1978 yılında yapılan toplantıda bu salonda bir avuç astronom varken, geride bıraktığımız 12 yıl sonunda sayımız 100 civarına ulaşmıştır. Bu artışı büyük bir sevinç ile karşılıyorum ve devam edeceğini ümit ediyorum.

Ülkemizde gerçekleştirilen astronomi araştırmalarının geniş bir biçimde anlatılıp tartışıldığı ve çok yararlı olduğu bu toplantıların yedincisinin de başarılı bir şekilde gerçekleşeceğine inanıyorum. Kongremizin gerçekleşmesinde bize verdiği destek nedeniyle sayın rektörümüz Prof.Dr. Cem'i Demirođlu'na, bu tesislerden bizi yararlandıran sayın Prof.Dr. Fuat Çelebiođlu'na ayrıca kongremizin düzenlenmesinde katkısı olan kuruluşlara ve tüm arkadaşlarıma huzurunuzda teşekkür ederim.

Prof.Dr. Dilhan Eryurt
ODTU Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı
Astronomi Derneği Başkanı
06531 Ankara

Sayın Dekan, Değerli Meslekdaşlarım, Saygıdeğer konuklar,

VII. Ulusal Astronomi Kongresinin başlamasından büyük mutluluk duyduğumu belirtir, şahsım ve Astronomi Derneği adına hepimize katılmanızdan dolayı teşekkür ederim.

Ülkemizde Astronomi alanında ilk bilimsel toplantı, 1968 yılında yapılmış ve bugüne dek değişik üniversitelerimizin evsahipliğini üstlenmesiyle bu alanda değişik toplantılar düzenlenmiştir.

Astronomlar, genellikle, gece çalışan kimseler olarak bilinirler. Hakikatten bütün gecelerini teleskopun başında rasadı ile meşgul olarak geçiren astronomlar olduğu gibi, teleskopun başına pek nadir uğrayan, fakat elde edilen rasat neticelerini teorik olarak açıklamaya çalışan bir çok astronom da mevcuttur.

İki yoldan hangisini seçerse seçsin, astronomların en büyük ihtiyacı, bulduğu sonuçları diğer meslekdaşlarına iletmek, onların görüşlerini almak, buna göre çalışmalarını değerlendirmektir. Bu ise bilimsel anlayışın esasıdır ve bir bilim adamı olan astronomlar da bilimsel anlayış içinde hareket etmek zorundadırlar.

Meslektaşlarının çalışmalarını yakından izlemek tartışmak araştırmacıları bu gelişmelere katkıda bulunmaya özendirme için gerekli ortamı bilimsel toplantılar sağlar ve bu toplantıları düzenlemek bilimsel derneklerin en başta gelen görevidir.

Ülkemizde Astronomi alanında çalışanların ve ilgilenenlerin kurduğu ilk Astronomi Derneği'nin uzun bir geçmişi vardır. Derneğin bir çok olumlu çalışmaları olmuş, 1961 yılında "International Astronomical Union" a Türkiye'nin üyeliğini bu dernek gerçekleştirmiştir. Bu hususta büyük emek sarfeden ve Türkiye'de Astronomi'nin gelişmesinde önemli katkıları olan hocamız Prof.Dr. Sayın Nüzhet Gökdoğan'a teşekkürü bir borç bilirim.

Astronomiyi meslek edinen bilim adamlarından oluşan bugünkü Astronomi Derneği 1981 yılında kurulmuş olup halen ülkemizde astronomları temsil eden tek dernektir.

Dünya astronomi dernekleri diğer derneklere nazaran daha küçük topluluklardır. Bunun bir avantajı bütün astronomların birbirlerini yakından tanıma imkanlarının artmasıdır. Bugün ülkemizde astronomi ile uğraşanlar birçok ülkeye göre çok daha küçük bir toplum oluştururlar. Bununla beraber, memleketimizde de astronomi alanında çalışmaların süratle geliştiğini ve astronomların sayılarının arttığı memnuniyetle izlenmektedir.

1968 yılında ilk astronomi toplantısına katılan

astronomların sayısı sadece 25 iken bugünkü toplantımıza katılan astronom sayısını hepimiz memnuniyetle gözlemekteyiz.

Bilimsel toplantılar düzenlenmesinin, derneklerin baş görevi olduğu ilkesini içtenlikle benimseyen Astronomi Derneği VII.Ulusal Astronomi Kongresini, dernek genel toplantısında alınan karar uyarınca, İstanbul Üniversitesinde düzenlemiştir.

Bu gün burada toplanmamızı sağlayan ve bilimsel tartışma ortamını yaratan İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr.Sayın Cemî Demirođlu'na toplantıyı organize eden yerel düzenleme kurulu başkanı İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sayın Kamuran Avcıoğlu ve Kurulun diğer üyelerine, her türlü yardımını esirgemiyen tüm kurum ve kuruluşlara, destek veren Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna, emeği geçen tüm ilgililere şahsım ve Astronomi Derneği adına teşekkür ederim.

Bu toplantıda, kongre süresince yapılacak özel temaslarla üniversiteler arasında işbirliği ve rasathanelerden karşılıklı yararlanma imkanlarının araştırılacağını, bütün astronomların meslekdaşları ile ilgi duydukları konularda karşılıklı tartışma imkanına sahip olacaklarını ümit etmekteyim.

Bu duygularla Kongreye katılan bütün meslektaş ve dinleyicilere tekrar teşekkür eder, kongrenin başarılı ve verimli geçmesi dileğiyle saygılar sunarım.

Prof.Dr. Gökmen Tektunalı
İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi
Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölüm Başkanı
34452 Beyazıt İstanbul

Sayın Dekanlar, Sayın Astronomi Derneği Başkanı,
Değerli Emekli Hocalarımız, Sayın Misafirler, Sevgili
Arkadaşlar;

Bu kez organizasyonu İstanbul Üniversitesi Fen
Fakültesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümünde üstleni-
len VII. Ulusal Astronomi Kongresine hoşgeldiniz.
Kongrenin gerçekleşmesine emeği geçen herkese, yardımı
olan her kuruluşa ve kongreye katılan sayın misafir-
lerimize teşekkür ederim. Kongrenin her yönüyle iyi
geçmesini diler, hepinize sevgi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Nüzhet Gökdoğan
İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi
Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü

Sayın Dekanlar, Değerli Meslekdaşlarım,
Bugün burada aranızda olmaktan büyük sevinç duyuyorum. Hepinizi sevgi ile selamlarım.

1934 yılının 29 Eylül'ünde İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinin Astronomi Kürsüsüne doçent olarak atandım. 1933 reformunu yaşamakta olan Üniversitede astronomi kürsüsünde bir Alman ordinaryüs profesörün, Dr. Freundlich, yanında ilk Türk elemandım. Bu gün sizleri, böyle büyük bir astronomi grubunu bir arada görmekten büyük bahtiyarlık duyuyorum. Bu fırsattan yararlanarak memleketimizde astronominin gelişmesinden ve bizim öğrenim tarihimizden kısaca söz etmek istiyorum.

Bizde Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan Tanzimat'a kadar öğrenim hemen hemen sadece medrese öğrenimidir. İslâm âleminde ilk medrese X. yüzyılda Tâberan'da sonra da Bağdat'ta açılmıştı. Burada daha çok İslâm hukuku okutuluyordu. Bunun yanı sıra kelâm, hadis, tefsir ve öteki İslâmî bilimlerin okutulduğu ilk medrese olan Nizamiye Medresesi Nişabur şehrinde açılmıştı.

Dini bilgilerin yanı sıra pozitif bilimlerin okutulduğu ilk medrese Selçuklu vezir Nizamülmülk tarafından XI. yüzyılın ikinci yarısında Bağdat'ta kurulan ikinci Nizamiye Medresesi'dir. Burada matematik ve astronomi okutuluyordu.

Osmanlı padişahları ve ileri gelenleri de medreseler kurmuşlardı. İlk medrese Orhangazi tarafından 1331'de İznik'te kurulmuştur. İlk Osmanlı ilim merkezi olan İznik'in yerini sonra Bursa almıştır. Bursa'da da ilk medrese Orhangazi tarafından kuruldu. Bu medreselerde dini bilimlerin yanı sıra matematik ve mantık da okutuluyordu. Türklerde astronominin en ziyade geliştiği dönem, kuşkusuz, Semerkant ekolünün en parlak mertebesine eriştiği Uluğ Bey zamanına rastlar (1449). Yüksek Matematiğin de Anadolu'ya girmesi yine bu döneme rastlar. Semerkant'ta Bursa'lı Kadızâde Rumi'nin öğrencilerinden ve Şirvanlı bir âlim olan Fettullah, Kastamonu'ya gelerek orada yerleşmiş ve astronomi ile geometri okutmaya başlamıştır.

İstanbul'a yerleşen ilk astronom Ali Kuşçu'dur. Ali Kuşçu, Uluğ Bey'in kuşçularından birinin oğludur. Kadızâde den sonra Uluğ Bey'in rasathanesine müdür olmuş ve Uluğ Bey ile birlikte, Uluğ Bey'in yayınladığı ve yıllarca Avrupada da kullanılmış olan astronomik cetvellerin (Calmanak) hazırlanmasına katılmış bir âlimdir. Uluğ Bey'in vefatı üzerine Azerbaycan'a geçmiş ve orada iken İran kralı Uzun Hasan, kendisini fevkâlade elçi payesi ile Fatih Sultan Mehmet'e göndermişti. İlimle çok ilgilenen pa-

dişah Ali Kuşçu'yu hemen Ayasofya Medresesi'ne müderris (profesör) tayin etmiştir. Ali Kuşçu, Türkiye'de ilk büyük matematik ve astronomi profesörüdür. Uluğ Bey'in ölümü ile İslâm memleketlerinde astronomi çalışmaları da ortadan kalkmıştır. Ali Kuşçu'nun İstanbul'a gelmesi ile ilmi astronomide atılan ilk adım, yine onun 1474'de vefatı ile olduğu yerde kalmıştır. Kanuni Sultan Süleyman'ın ölümünden sonra astronomi, medreselerde ihmale uğruyor ve bütün astronomi hemen hemen bazı şerhlerle, bazı alet tariflerinden ibaret kalıyor. Bundan sonra İslâm âleminde astronomlar yerine namaz saatlerini ve dini günleri tayin eden muvakkitler kaim olmuştur.

Osmanlılarda muvakkitlerin başı Şeyhülislâm kafasına bağlı olan müneccimbaşılardı. Bunlar halka mahsus bir takvim çıkardıkları gibi bir de padişaha ait bir ahkâm hazırlarlardı. Bu ahkâm bir çeşit yıllık yıldız falı idi. Osmanlı padişahlarının astrolojiye verdikleri önem o kadar büyüktür ki, Osmanlı idare teşkilatında bir "Mektebi Fünunu Nücum" bile bulunmakta idi.

Ali Kuşçu'nun ölümünden 100 sene sonra 1577'de astronomide ciddi bir atılım görülüyor. Bu tarihte Takiyettin'in bazı saray mensupları ile padişaha ilettiği bir dilekçe ile, bütün masrafları padişah tarafından ödenmek üzere, bir rasathane kuruluyor. Ancak Takiyettin'in hamisi Hoca Sadettin Efendi'yi çekemeyen Şeyhülislâm Ahmet Şemseddin Efendi padişaha, rasat yapmanın meşum olduğunu ve gökyüzünün sırlarını araştıranların sonlarının hazin olduğunu, Uluğ Bey'in ölümünü göstererek korkutuyor ve bu rasathane padişahın emri ile Kılıç Ali Paşa tarafından denizden topa tutularak (1579, 21 Ocak perşembe) yerle ediliyor. Yeri, Fransız büyük elçilik binası ile tophane arasında idi. Takiyettin'in rasathane kurmaktaki maksadı Uluğ Bey'in cetvellerindeki gök cisimlerinin yerlerinin o günkü rasatlara uymaması idi. Takiyettin rasathanenin bu kısacık ömrü zarfında rasatlarının bir kısmını yapabilmiş sonra da astronomi cetvelleri halinde yayınlamıştır.

Matematik ve astronominin memlekete esaslı surette girişi Mühendishanei Bahrii Hümayun (1773) ve Mühendishanei Berrii Hümayun (1795) okullarının açılması ile başlar.

Çınarlı İsmail Kalfa 1771'de Türkçe'ye çevirdiği Cassini'nin astronomik cetvellerine ek şeklinde ilk logaritma cetvelini yayımlamıştır.

Bir taraftan kendi adamlarımız Batı etkilerini memleketimize getirirken bir taraftan da Batı devletlerinin elçileri beraberlerinde âlimler, edipler, ressamlar getirerek bu etkileri arttırmışlardır. 1730'daki Patrona Halil İsyanı bu batılılaşıma ara vermiştir. Bir yıl süren bu aradan sonra III. Selim'e, 1789'a kadar olan sürede bu etkiler yine sızmaya devam etmiştir. III. Selim yapmak istediği reformları hayatı ile ödemiştir.

1 Temmuz 1839'da ilan edilen Tanzimat, bütünüyle Batı uygarlığına doğru atılmış bir adımdır. Avrupa bilimini

memlekete getirmek üzere yapılmış ciddi bir girişimdir. Bununla beraber Tanzimatın Batı düşünce ve metotlarını, bilim ve tekniğini memlekete sokamadığı, yani Türkiye için gerçek bir rönesans olmadığı da muhakkaktır. Bunun da nedeni kuşkusuz taassuptur. Öğretim alanında medreseleri değil kapatmak, islâh etmek cesareti dahi gösterilememiştir.

1845'te maarif işleri ile uğraşmak üzere bir geçici "Meclisi Maarif" kurulmuş ve bu meclis ilk defa bir Darülfünun yani üniversite açılması fikrini ortaya atmıştır. 1846'da Ayasofya civarında bir arsada ilk darülfünunun temeli atılmış ve bu inşaat 19 yıl sürmüştür.

Bu arada mevcut rüştiye okullarının düzeyi Darülfünuna öğrenci yetiştirmeye yeterli olmadığından 1849'da Bezmialem Valide Sultan'ın eseri olarak evvela "Valide Mektebi" adı ile açılan sonradan adı "Darülmaarif" olarak değiştirilen 3 yıl süreli bir okul açılmıştır. Bu okul ilk idadi "Hazırlık Okulu" olarak kabul edilebilir.

1857'de Darülfünuna öğretim üyesi yetiştirmek maksadı ile ilk defa biri matematik biri de biyoloji okumak üzere 2 kişi, Hoca Tahsin Efendi ile Selim Sabit Efendi Paris'e gönderilmiştir

1. Darülfünun 12 Ocak 1865'de serbest konferanslar şeklindeki derslerle açılmıştır. İlk ders Derviş Paşa tarafından verilen bir fizik konferansı idi. Başlangıçta bu konferanslar ilgi görmüş ise de medresecilerin aleyhteki dedikoduları etkili olmuş ve bir müddet sonra ilgi azalmıştır. Binasından da çıkarılan Darülfünun, Divan yolunda bir ahşap konağa taşınmış ve bir yangın bu Darülfünunu silip süpürmüştür.

1869 yılında Saffet Paşanın ilk maarif nazırlığı sırasında Sultan Mahmut Türbesi'nin yanında bu gün de var olan bir binada ve Tahsin Efendi'nin müdürlüğünde Darülfünun ikinci defa açılmıştır. 18 yaşından küçük olanlar bir giriş sınavı ile alınıyordu. Öğretim 3 yıldır. Hikmet ve Edebiyat, ilmi hukuk, Ulumu tabiiye ve Riyaziyat olmak üzere 3 şubesi vardı. Öğretim dili Türkçe olmakla beraber, yabancı öğretim üyelerinin Fransızca ders vermeleri de kabul edilmişti. Bu Darülfünun da 1871 yılı ortalarında kapatılmıştır.

3. defa yine Saffet Paşa tarafından değişik şekilde bir üniversite kurulmasına girişilmiştir. Bu üniversite 1868'de kurulmuş olan Galatasaray Lisesi'nin (Mektebi Sultani) bir çeşit uzantısı şeklinde ve lisede olduğu gibi kısmen Fransa'dan getirilecek öğretim üyeleri ile Fransızca ders okunacak yüksek öğretim sınıfları açmak sureti ile oluşturuluyordu. 1874-1875 ders yılında Mektebi Aliyeyi Sultaniye adı altında açılan bu Darülfünunun 1- ilmi hukuk, 2- Ulumu Fünunu Riyaziye ve Tabiiye, 3- Edebiyat şubeleri vardı. Bunlara mektep adı veriliyordu. Sonradan Mülkiye de bunlara katıldı ve kuruluşun adı Darülfünunu Sultani oldu. Bu Darülfünun da 1881'e kadar yaşayabilmiştir.

4. Darülfünun ancak 15 Ağustos 1900 yılında açılabilmiştir. Aynı tarihi taşıyan bir yönetmeliğe göre bu Darülfünun 1- Ulumu Aliye ve Diniye, 2- Ulumu Riyaziye ve Tabiiye, 3- Edebiyat şubelerinden oluşuyordu. Hukuk ve Mülkiye mektepleri de bu Darülfünunun içine alınmıştı. Kuruluşun adı Darülfünunu Şahane idi. Bir müdürü, her şubesinde bir müdür muavini vardı. Öğrenim süresi 3 yıldır. 1908 den sonra kuruluşun adı Darülfünunu Osmani olmuştur. O zamana kadar ayrı olan Mektebi Mülkiye Tıbbiye de Darülfünuna eklenmiştir.

Bu Darülfünunda ilk islahat 1912'de Emrullah Efendi'nin gayreti ile geliştirilmiş ve Darülfünun 5 şubeye çıkarılmıştır: 1- Ulumu Şeriye, 2- İlmî Hukuk, 3- Ulumu Tabiiye, 4- Fünun, 5- Ulumu Edebiye. Bu Darülfünunda Heyet yani astronomi okutulmuştur.

Bizde Tanzimattan sonra 1868'de aslında bir meteoroloji merkez bürosu olan bir rasathane kurulmuştur. Bunun direktörü Fransız Mr. Caumbary idi. Bu rasathaneye bağlı muhtelif meteoroloji istasyonları vardı ve bunlar telgraf ile hava raporlarını bildirirlerdi. Muhtelif milletlerden de telgrafla haber alınmakta idi. Yıldız Sarayı'nda da bir istasyon vardı. 1873 Viyana milletlerarası meteoroloji kongresinde de memleketimizi Mr. Caumbary temsil etmiştir. Bu rasathane Tünel caddesinde idi. Binanın tamiri sırasında şimdiki Vakko mağazasının üst tarafında bir yere taşınmıştır. Caumbary'den sonra rasathaneye müdür olan Salih Zeki Bey müsteşar olunca Kâtip Bedi Bey rasathaneyi Maçka'ya taşımıştır. 31 Mart vakasında burası tahrip edilmiştir. Salih Zeki Bey rasathane müdürlüğünü Fatih Bey'e teklif ederek kabul ettirmiş, Fatih Bey de İcadiye tepesini uygun görerek oradaki yangın topunu kaldırtmış ve 2000 lira tesis masrafı ile 1911'de 3. rasathaneyi kurmuştur.

Darülfünun'da 1933'e kadar yapılan islahat köklü olmamıştır. Atatürk ve hükümet Darülfünun yerine modern bir üniversite kurmak istiyorlardı. Bu üniversitenin milletlerarası standarda uygun ve objektif kriterlere dayanarak kurulabilmesi için 1932 yılında Cenova Üniversitesi eğitim profesörü Dr. Malche Ankara'ya davet edilerek, kendisinden zamanın tek üniversitesi olan İstanbul Üniversitesi'nin batı üniversiteleri düzeyine çıkarılması için bir rapor istendi. Prof. Malche önce mevcut öğretim üyelerinin bilimsel kişiliğini saptamak üzere bir anket hazırladı. Bu ankette özellikle öğrenim ve staj durumu, uzmanlık, Batı'da yapılmış çalışmalar, orijinal ve klâsik yayınlar, Batı dili bilgisi soruluyordu. Malche ile beraber çalışan bir komisyon anket cevaplarına göre çok az sayıda öğretim üyesinin modern bir üniversitede görev alabileceğine karar verdi. Darülfünunun o zamanki kadrosunda 88 müderris ve muallim, 44 muavin ve 108 baş asistanla asistan vardı. Bunların 157 sinin yeni üniversiteye alınamayacaklarına karar verildi. Böyle olunca da modern üniversiteyi kurmaya yetecek öğretim elemanı kalmıyordu.

Bu sırada Almanya'da Hitler, ailesinin kökünde çok az yahudilik olan profesörleri üniversiteden uzaklaştırmaya başlıyor, bir kısım profesörler de nazi rejimi ile bağdaşamayacakları için işlerinden ayrılıyorlardı. Bu profesörlerden İsviçre'ye geçen Dr. Schwartz, Dr. Malche' in çalışmalarından haberdar oluyor ve kendisi ile temas ederek, Alman profesörlerin, kurulmakta olan İstanbul Üniversitesi'ne gidebileceklerini söylüyor, Prof. Malche bu teklifi uygun bularak Türk hükümetine iletiyordu. Yeni Üniversitenin kuruluş kanunu 31 Mayıs 1933' te kabul edilmiştir. Prof. Schwartz Alman profesörlerin kadrosunu saptamak üzere 5.7.1933 ve 25.7.1933'te iki defa İstanbul'a gelmiş ve 30 profesörün anlaşma taslağını hazırlamıştır.

Kanunun 1. maddesi aynen şöyledir: "İstanbul Darülfünunu ve ona bağlı bütün müesseseler kadro ve teşkilatları ile birlikte 31 Temmuz 1933 tarihinden itibaren kaldırılmıştır"

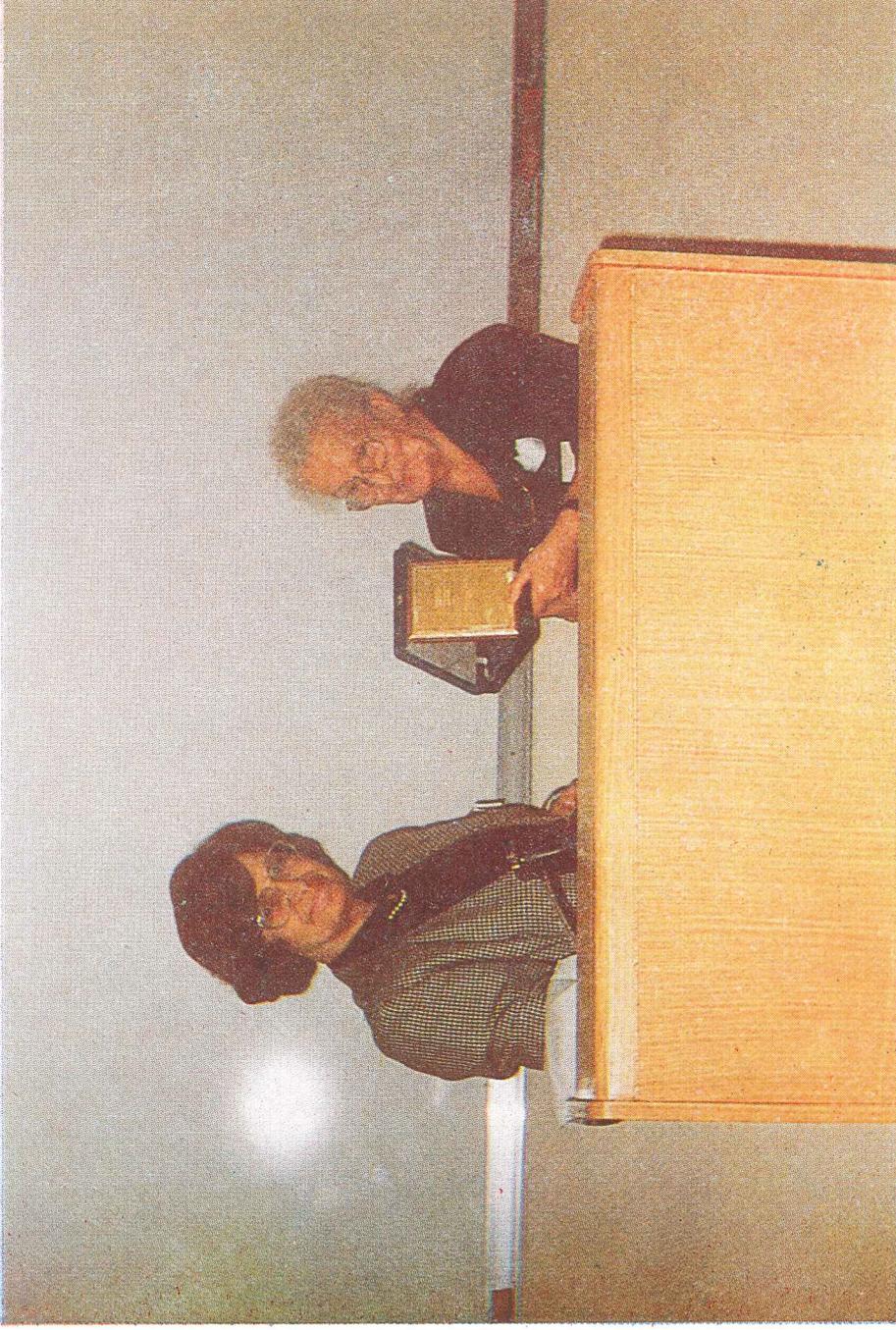
1 Ağustos 1933'te öğretim kadrosunun büyük çoğunluğu Alman profesörlerden ve yardımcılarında oluşan modern İstanbul Üniversitesi kuruldu. Bu arada, o zamanki adı ile "Astronomi Enstitüsü"ne de Ord. Prof. Dr. F. Freundlich ve iki yardımcısı getirildi. Prof. Freundlich'in mukavelesinde Kandilli Rasathanesi'nin direktörlüğü de vardı. Bîlâhara bundan vazgeçildi ve Prof. Freundlich için Üniversite merkez bahçesinde 1936'da bir küçük rasathane kuruldu. Prof. Freundlich 1937'de ayrıldı. Ondan sonra sırası ile Ord. Prof. Rosenberg, Ord. Prof. Royds, ve Prof. Gleisberg kürsüyü yönettiler. 1958'den sonra ise kürsüyü Türk elemanlar yönetti.

Daha sonra açılan Ankara Üniversitesi ve Ege Üniversitesi'nde birer rasathane kuruldu ise de milletlerarası çapta bir rasathane maalesef kurulamadı. Senelerdir yürütülmekte olan çalışmalara rağmen bir sonuç alınamamıştır.

Ankara ve Ege Üniversitelerine davet edilen yabancı profesörler de buradaki astronominin gelişmesine çok yardımcı olmuşlardır.

Sözlerimi bitirirken astronominin gelişmesine yardımcı olan ve bugün ebediyete intikâl etmiş bulunan yabancı profesörlerle rahmetli Prof. T. O. Kabakçioğlu ve rahmetli Prof. Dr. A. Kızılırmak'ı saygı ile anıyorum.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim.

**İstanbul Üniversitesi Astronomi Bölümünün iki değerli varlığı
(Prof. Dr. Nüzhet Gökdogan'a Prof. Dr. Kâmuran Avcuoğlu tarafından
Astronomiye katkılarından dolayı Şükran Pâketinin sunulması)**

Yours truly,
John D. Rockefeller
President, National Board of Health